PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Ella ja Onni ovat vuonna 2012 syntyneiden lasten suosituimmat etunimet. **VÄESTÖREKISTERIKESKUS**

20.03.13

Aurinko nousee

Helsingissä kello 6.22
ja laskee kello 18.35
Oulussa kello 6.19
ja laskee kello 18.34
Utsjoella kello 6.11
ja laskee kello 18.30

Päivän sana

20.3. Sen tähden Herra antaa itse teille merkin: neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ja antaa hänelle nimen Immanuel. Jes. 7:14
21.3. Minulla on sydämessäni raskas suru ja lakkaamaton tuska. Toivoisin suorastaan, että itse olisin kirottu ja erotettu Kristuksen yhteydestä, jos se vain auttaisi veljiäni, oman kansani jäseniä. Room. 9:2–3

Nimipäiviä

Tänään keskiviikkona:
Kevätpäiväntasaus, Aki, Kim, Joakim, Jaakkima
Huomenna torstaina: Pentti

Mietelause

Kirkas täysikuu ennen kevätpäivätasausta ennustaa kaunista ilmaa, mutta sen jälkeen yöhallaa.

Vanhaa ajantietoa Ulvilasta

MERKKIPÄIVIÄ

70-VUOTIAITA

Kirjanpito- ja suunnitteluagrologi **Matti Hyvönen** 26.3. Joensuu. Vastaanotto kotona Joensuussa 20.4.2013 klo 13 alkaen.

Fil. tohtori, emeritusmaaherra **Eino Siuruainen** 20.3. Oulu. Ilman vastaanottoa.

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Merkkipäiväpalstalla julkaistaan vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja mahdollinen lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Valokuvaksi käy mustavalko- tai värikuva, koolla ei väliä. Palsta on maksuton. Merkkipäivätiedon tulee olla toimituksessa viimeistään viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Tiedot postitetaan osoitteeseen: Maaseudun Tulevaisuus, "Merkkipäivät", PL 440, 00101 Helsinki, tai lähetetään sähköpostilla osoitteeseen *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*.

Syöpään sairastui ennätysmäärä suomalaisia

Vuosittain syöpään sairastuvien määrä on ylittänyt 30 000 ensimmäistä kertaa Suomen Syöpärekisterin yli 60-vuotisen historian aikana.

Rintasyöpä on Suomessa yleisin syöpä, johon vuonna 2011 sairastui 4 865 naista ja 17 miestä. Eturauhasen syöpä on lähes yhtä yleinen, siihen sairastui 4 719 miestä.

Yleisin syöpäkuoleman syy oli edelleen keuhkosyöpä, johon kuoli 2 100 suomalaista.

Suurten ikäluokkien ikääntyminen voi johtaa uusien syöpien lukumäärän kasvuun.

MT

Tiehöylää käytettiin jo lähes sata vuotta sitten

Ensimmäisiä tiehöyliä käytettiin suomalaistenkin teitten tasoittamiseen jo viime vuosisadan alkupuolella.

KIMMO TORKKELI

Tiehöyliä eri vuosikymmeniltä.

Ennen vuoden 1918 tielakia maanteiden rakentaminen ja kunnossapito oli maaseudulla maanomistajien velvollisuus. Maantiet oli jaettu osiin, joita maatilat hoitivat maatalouden työkaluilla. Usein tuolloinkin kunnossapito keskitettiin urakoitsijoille.

Mobilian uuteen Koneita tiellä -näyttelyyn on koottu esimerkkejä tiehöylistä 1900-luvun alkuvuosilta alkaen.

Näyttelyn vanhinta kalustoa edustaa helsinkiläisen Ahjon konepajan vuonna 1921 valmistama alkujaan hevosvetoinen Talkoo-tiehöylä. Kahden tai neljän hevosen vetämää, 550-kiloista höylää ajoi yksi mies ja toinen sääti 1,8 metrin levyistä terää.

Tiekarhusta tiehöylien yleisnimi

Moottoroitujen tiehöylien valmistus alkoi vaasalaisella Onkilahden konepajalla ulkomaisilla malleilla vuonna 1925.

Ensimmäisen moottoroidun tiehöylän nimi oli Tiekarhu, jonka mukaan tiehöyliä kutsutaan yleisesti tiekarhuiksi. TVH:n käyttöön tuli vuonna 1925 jo 9 Tiekarhua, joista 4 oli moottorittomia.

Vuoden 1928 lopussa TVH:lla oli 36 tiehöylää ja talvisotaan mennessä noin 200. Niistä valtaosa oli Tiekarhuja. Vuoden 1951 lopussa TVH:lla oli 233 tiehöylää ja vuoden 1959 lopussa niitä oli 330.

1950–1970-luvuilla Lokomon Teräskarhuja ja Vammaksen Tie-Nalleja valmistettiin paljon. Näyttelyssä on vuonna 1954 valmistunut Teräskarhu 9 ja vuonna 1966 valmistunut Tie-Nalle.

Skoottereita näkyi teillä 1960-luvulla ja niitä myös tuunattiin. Tämä Vespa 145 on vuosimallia 1967.

Tiehöylien esikuvat oli aikoinaan löydetty Yhdysvalloista. Varsinaisia yhdysvaltalaisia koneita näyttelyssä edustaa vuonna 1962 valmistunut Caterpillar 14 D, joka on palvellut Lapin tiepiiriä. Paremmin Caterpillar tunnettiinkin meillä telapuskukoneistaan.

Kaksipyöräisiä Suomen teiltä

Kahdella pyörällä -näyttely kertoo puolestaan polkupyörien, moottoripyörien ja mopojen historiasta Suomessa.

Ensimmäiset polkupyörät ja moottoripyörät tulivat Suomeen jo 1800-luvun puolella.

Ilmarenkaiden ja ketjuvedon yleistyminen sai polkupyörän suosion kasvamaan nopeasti 1890-luvulla. Moottoripyörää käytettiin 1920-luvulta lähtien arjen hyötyajoissa.

1950-luku oli kaksipyöräisten kulta-aikaa. Polkupyörä oli käytössä jokaisella, joka sillä vain halusi ajaa. Moottoripyörillä ei ole ollut koskaan niin näkyvää roolia suomalaisessa liikenteessä kuin tuolloin. Myös mopo ilmestyi markkinoille.

Esillä on toistasataa kaksipyöräistä. Painotus on arkikäytössä olleissa kaksipyöräisissä, mutta mukana on myös kilpapolkupyöriä ja -moottoripyöriä sekä poliisin ja armeijan käytössä olleita pyöriä sekä rakennettuja pyöriä. Kotimaiseen pyöräteollisuuteen voi perehtyä Helkaman Hangon tehtaan historiaesittelyssä.

Mukana on myös muutama pyörä, jonka päälle saa mennä ja kokeilla, miltä moottoripyörän selässä istuminen tuntuu. Kuntopyöränkin polkeminen on mahdollista.

Mobilian elokuvateatterissa pyörii kaksipyöräisten mainoksia eri vuosikymmeniltä. Elävän kuvan avulla pääsee myös vuoden 1974 Kontiorallin tunnelmaan.

Kolmas näyttelykokonaisuus esittelee 60-vuotiaan Tekniikan Maailma -lehden liikkuvalle poliisille eri juhlavuosinaan lahjoittamia poliisiautoja sekä lehden historiaa.

MAIKKI KULMALA

Kahdella pyörällä ja Koneita tiellä -näyttelyt 30.11. asti.
TM 60 vuotta -näyttely 31.10. asti.
Auto- ja tie-alan valtakunnallinen erikoismuseo Mobilia, Kangasala.
www.mobilia.fi

Ella ja Onni viime vuoden suosikkinimet

Ella ja Onni ovat vuonna 2012 syntyneiden lasten suosituimmat etunimet. Ellan sai ensimmäiseksi nimekseen 466 tyttöä ja Onni annettiin etunimeksi 495 pojalle.

Ellan jälkeen suosituimmat tyttöjen ensimmäiset etunimet olivat viime vuonna Sofia, Emma, Aada ja Aino. Pojille useimmin annetut etunimet Onnin jälkeen olivat Elias, Eetu, Leo ja Aleksi.

Kaikista tyttöjen saamista nimistä viisi suosituinta olivat Maria, Sofia, Emilia, Olivia ja Amanda. Viisi suosituinta poikien nimeä olivat Juhani, Johannes, Mikael, Olavi ja Onni.

Ruotsinkielisten tyttöjen suosituin ensimmäinen etunimi oli Ellen. Poikien nimistä suosituin oli Emil. Ellenin sai nimekseen 42 tyttöä ja Emilin 36 poikaa.

Tiedot viime vuoden suosituimmista nimistä perustuvat 61 145 viime vuonna nimen saaneen lapsen tietoihin. Nimen sai 29 950 tyttöä ja 31 195 poikaa. Suomenkielisiä heistä oli 53 381 ja ruotsinkielisiä 3 599. Kaikkiaan lapsia syntyi 61 645.

Nimitiedot kootaan väestötietojärjestelmästä, joka sisältää henkilötietojen lisäksi tietoja kiinteistöistä, rakennuksista ja asunnoista. Järjestelmää ylläpitävät maistraatit ja Väestörekisterikeskus.

MT